

УДК 657.1.011.56

Мазіна Олександра Іванівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та консалтингу
Державний податковий університет*

Mazina Oleksandra

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Consulting
State Tax University
ORCID: 0000-0003-1191-3940*

Рогозний Сергій Анатолійович

*аспірант факультету обліку та податкового менеджменту
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

Rohoznyi Serhii

*Graduate Student of the Faculty of Accounting and Tax Management
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
ORCID: 0000-0003-3606-0147*

Андрух Ольга Володимирівна

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Державного податкового університету*

Andrukh Olha

*Graduate of the first (bachelor`s) Level,
Specialty 071 "Accounting and taxation"
State Tax University*

**ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ
У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ
PROSPECTS FOR THE APPLICATION OF INTERNATIONAL
STANDARDS IN THE PUBLIC SECTOR**

Анотація. У статті розкрито важливість впровадження міжнародних стандартів у публічному секторі економіки, що сприяє підвищенню якості та ефективності управління державними фінансами, забезпечує більшу прозорість та відкритість діяльності, підвищує довіру до державних органів та позитивно позначається на іміджі держави у міжнародному просторі. Також у статті досліджується стратегічна націленість держави у процесі реформації бухгалтерського обліку в державному секторі як ключової складової реформування процесу управління державними фінансами з метою формування транспарентної інформації, що сприятиме покращенню інвестиційного процесу та отриманню міждержавної фінансової допомоги для відновлення і розбудови національної економіки.

Розкриваються основні напрями подолання перепон та можливості зменшення ризиків у процесі забезпечення ефективності управління в діючому часовому просторі невизначеності, війни і обмеження ресурсів.

Ключові слова: міжнародні стандарти, державний сектор, управління, прозорість, ефективність, імідж, стандартизація, контроль, адаптація, розвиток.

Summary. The article considers the importance of implementing international standards in state organizations. It is described that the implementation of international standards can increase the quality and efficiency of management, ensure greater transparency and openness of work, increase trust in state bodies and positively mark the image of the public sector. The article also notes that the implementation of international standards may require

significant efforts and costs, however, they can have many benefits, such as increasing the efficiency and quality of management, reducing costs, and improving interaction with other countries and international organizations.

Key words: *international standards, public sector, management, transparency, efficiency, image, standardization, guarantees, control, adaptation, development.*

Постановка проблеми та її актуальність. Умови воєнного стану створюють непередбачувані виклики та ризики в управлінні фінансовим сектором держави. Стабілізація роботи ключових об'єктів виробничої і соціальної інфраструктури, житлового фонду, об'єктів промисловості, місць укриття, комунальні і соціальні об'єкти, які піддаються руйнації через фізичні пошкодження, а також і внаслідок руйнації об'єктів інфраструктури через відсутність опалення, електроенергії, водопостачання, потребує чіткого перерозподілу фінансів держави і залученої міждержавної фінансової допомоги. У той же час, за даними Всесвітнього банку, за 2022 рік, який став роком повномасштабного вторгнення РФ в Україну, економіка України скоротилася більше ніж на 29%, а за останніми оцінками Всесвітнього банку, сума, необхідна на відновлення України, на сьогодні зросла до 411 млрд доларів, що більш ніж вдвічі перевищує розмір ВВП України, досягнутий у довоєнному 2021 році [1].

Відновлення зруйнованих територій стане непідйомним тягарем для знекровленої війною економіки України, а значить потрібно вже зараз створювати всі умови для залучення іноземних фінансових інвестицій і перш за все в державний сектор економіки. У зв'язку з цим, застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору є надзвичайно важливим для створення середовища, здатного забезпечити ефективність та прозорість управління державними фінансами.

Водночас, впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі у повному обсязі вимагає значних ресурсів, адже це стосується не тільки масштабних змін облікової системи розподілу державних фінансів, але й зміцнення людського потенціалу у вигляді фахового навчання та перепідготовки діючого персоналу, здатного до зміни існуючих процесів та системи управління державними фінансами.

Отже, впровадження міжнародних стандартів у державному секторі є надзвичайно актуальним та важливим аспектом досліджень, що може сприяти підвищенню ефективності та якості управління, забезпечуючи максимальну прозорість руху державних фінансів та довіру до держави як з боку громадськості країни, так і зі сторони існуючих і потенційних позикодавців і інвесторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням даної тематики присвятили свою увагу, такі вчені, як: Зубілевич С. [2], Канєва Т. [3], Позняковська Н., [2], Свірко С. [4], Сушко Н. [5], Титикало В. [6], Шевченко С. [3], та інші.

Переважає більшість науковців фокусують свою увагу на дослідженнях потреб та проблем щодо узгодження вітчизняних нормативних актів з міжнародними вимогами. Існуючі дослідження переважно спрямовані на формування методологічних, методичних та організаційних засад щодо модернізації економіки України, а також і на вдосконалення нормативно-правової бази його регулювання. Але, не зважаючи на численні публікації щодо дослідження даної тематики, все ж важливі питання ефективності управління державними фінансами так і не вирішені. Зокрема, сюди можна віднести, питання щодо впровадження та застосування на практиці міжнародних стандартів для державного сектору.

Постановка завдання. Метою даної статті є необхідність дослідити процес впровадження міжнародних стандартів у державному секторі в Україні, визначити реальний стан з огляду на діючі стратегії держави у

цьому напрямі та означити переваги, перспективи та напрями подальшого розвитку системи обліку та звітності у державному секторі.

Виклад основного матеріалу. Стрімка глобалізація економічних процесів не могла не вплинути чи оминати державний сектор України. Необхідність доєднання до глобальних фінансових потоків як надзвичайно важливого джерела фінансових ресурсів розвитку національної економіки сприяли прийняттю Урядом України Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі кінцевою метою якої, як складової загальної реформи управління державними фінансами, стала створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи на основі Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у державному секторі (МСБОДС, IPSAS) [7].

Для розуміння траєкторії процесу наближення національного бухгалтерського обліку у публічному секторі до міжнародних стандартів IPSAS, розглянемо сучасний стан та стратегічні цілі урядових реформ, спрямованих на удосконалення управління державним фінансами та удосконалення системи бухгалтерського обліку та звітності як ключової складової цього процесу.

Як визначено у документі Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації» від 29 грудня 2021 року, у частині оцінки впровадження попередніх стратегій, що у сфері бухгалтерського обліку у державному секторі запроваджено 20 національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, розроблених на основі міжнародних стандартів IPSAS. А за оцінкою Світового банку, рівень узгодженості національних стандартів з міжнародними становить 80 відсотків [8, 9].

Нині діючим документом стосовно цілей розвитку бухгалтерського обліку у державному секторі є «Стратегія модернізації системи

бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі прийнята на період до 2025 року». Метою цієї стратегії є підвищення якості, повноти та достовірності даних фінансової звітності, на основі яких приймаються управлінські рішення у сфері державних фінансів [10, 11]

Отже, так чи інакше, між системами МСБОДС (IPSAS), яких сьогодні налічується 42 [12] і системою Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у державному секторі (НП(С)ДС) – їх 20 [13] (Табл. 1), існують суттєві розбіжності.

Таблиця 1

Порівняння IPSAS і НП(С)БОДС, впроваджених за 2015-2018 роки

МСБОДС	НП(С)БОДС
17 «Основні засоби»	121 «Основні засоби»
31 «Нематеріальні активи»	122 «Нематеріальні активи»
12 «Запаси»	123 «Запаси»
3 «Чистий надлишок або дефіцит за період, суттєві помилки та зміни в обліковій політиці»	125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок»
21 «Зменшення корисності активів, які не генерують грошові кошти»	127 «Зменшення корисності активів»
26 «Зменшення корисності активів, які генерують грошові кошти»	
19 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»	128 «Зобов'язання»
4 «Вплив змін валютних курсів»	130 «Вплив змін валютних курсів»
39 «Виплати працівникам»	132 «Виплати працівникам»
36 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»	133 «Фінансові інвестиції»
1 «Подання фінансових звітів»	101 «Подання фінансової звітності»
2 «Звіт про рух грошових коштів»	
14 «Події після дати звітності»	
20 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»	
24 «Подання у фінансових звітах інформації про виконання бюджетів»	
22 «Розкриття фінансової інформації про загальний державний сектор»	102 «Консолідована фінансова звітність»
34 «Окрема фінансова звітність»	
35 «Консолідована фінансова звітність»	
18 «Звітність за сегментами»	103 «Фінансова звітність за сегментами»
10 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»	105 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»
9 «Дохід від обмінних операцій»	124 «Доходи»
23 «Дохід від необмінних операцій»	
13 «Оренда»	126 «Оренда»

16 «Інвестиційна нерухомість»	129 «Інвестиційна нерухомість»
11 «Будівельні контракти»	131 «Будівельні контракти»
28 «Фінансові інструменти: подання інформації»	134 «Фінансові інструменти»
29 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»	
30 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»	
41 «Фінансові інструменти»	
5 «Витрати на позики»	135 «Витрати»
-	136 «Біологічні активи»
40 «Угоди щодо взаємовигідних дій між організаціями державного сектору»	-
42 «Страхові виплати»	-

Джерело: розроблено авторами

Розбіжності різного ступеню притаманні і іншим країнам, які не впроваджують міжнародні стандарти в якості національних, а використовують їх тільки як основу для розробки національної системи бухгалтерського обліку в державному секторі. Фундаментальний аналіз таких розбіжностей передбачається у четвертому кварталі 2025 року 129 пунктом Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки у вигляді «Розроблення формату розкриття ключових відмінностей між національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі» [11].

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору (IPSAS) - розробляються Радою з питань державного сектору Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC), починаючи з 1998 року, коли було оприлюднено «Рекомендації щодо урядової фінансової звітності». Основні цілі, які ставить розробник полягають у служінні громадським інтересам шляхом створення високоякісних стандартів бухгалтерського обліку державного сектору та сприяння зближенню міжнародних та національних стандартів для підвищення якості та однаковості фінансової звітності у всьому світі. Досягаються ці цілі шляхом видання Міжнародних стандартів фінансової звітності державного сектору (IPSAS), розробки рекомендацій щодо їх впровадження, а також зближення стандартів у

всьому світі з даними стандартами і публікації інших документів, що являють собою розробки з питань подання фінансової звітності державного сектору та отриманого досвіду у цій сфері [14].

У основу розробки МСБОДС (IPSAS) покладено міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (IAS) та фінансової звітності (IFAC), які розробляються та впроваджуються в різних економіках, зокрема, і в Україні з 2000 року на підставі закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [15]. Крім того, розробники IPSAS запроваджують застосування основоположного принципу бухгалтерського обліку – принципу нарахування, у той час як в Україні для визнання доходів та витрат у бюджетній сфері все ще діє касовий метод.

Вирішення питань методології, організації та технології ведення бухгалтерського обліку в Україні покладено на кілька державних структур. Так, згідно з Бюджетним кодексом України і Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» порядок ведення бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності, звітності про виконання бюджетів, кошторисів бюджетних установ установлює Міністерство фінансів України [15].

Суб'єктами державного сектору є Міністерство фінансів України, яке забезпечує проведення державної політики у сфері бухгалтерського обліку, розпорядники бюджетних коштів, Державна казначейська служба України та державні цільові фонди.

Бухгалтерський облік виконання державного і місцевих бюджетів ведуть органи Державної казначейської служби України (Казначейства), а бухгалтерський облік виконання кошторисів бюджетних установ – розпорядники бюджетних коштів. Державні цільові фонди ведуть бухгалтерський облік про виконання кошторисів та бюджетів фондів. При цьому, застосування фундаментального принципу бухгалтерського обліку нарахування не є загальним для усіх учасників обліку публічних фінансів.

Так, бухгалтерський облік виконання державного і місцевих бюджетів ведеться за касовим методом із застосуванням методу нарахування за окремими операціями, такими, як: облік державного боргу, облік зобов'язань розпорядників бюджетних коштів. Тобто, операції за доходами та видатками відображаються в бухгалтерському обліку в момент проведення відповідних платежів, а операції з фінансування бюджету – в момент руху коштів з одночасним відображенням активних операцій або боргу.

На рівні бюджетних установ і державних цільових фондів, у частині виконання кошторисів, бухгалтерський облік ведеться за методом нарахування, відповідно до якого операції та події визнаються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати коштів (або їх еквівалентів).

Таким чином загальна консолідація показників бухгалтерського обліку та звітності на рівні держави виявляється достатньо проблематичною. Це означає, що доступність і прозорість для важливих позикодавців, надавачів допомоги, інвесторів, а також для громадськості є проблематичною.

Напрямок дій стосовно наближення національної системи обліку та звітності до міжнародних стандартів IPSAS, що окреслені урядовою стратегією до 2025 року, передбачає таке наближення до 70% до 2025 року (Табл.2).

Таблиця 2

Заплановані результати удосконалення НП(С)БОДС до IPSAS

(у відсотках)

Індикатор	Базове значення	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Частка удосконалених НП(С)БОДС відповідно до IPSAS, відсотків	20	30	40	50	60	70

Джерело: розроблено за даними [9]

Між тим, з досліджень Світового банку відомо, що більш гарантований доступ до валютних кредитів, міждержавної фінансової допомоги, іноземних фінансових інвестицій проявляється тоді, коли держави ідуть по шляху максимальної адаптації до IPSAS. Особливо це стосується впровадження принципу нарахування. Для успішної реалізації реформування системи бухгалтерського обліку та звітності у державному секторі, як надважливої складової стратегії управління державними фінансами, є беззаперечна і усвідомлена урядова підтримка. Ключовим фактором успішної реалізації реформи є чітка та стабільна політична підтримка та відповідальність. Зазвичай це пов'язано з чітким розумінням переваги бухгалтерського обліку за принципом нарахуванням саме політиками найвищого рівня, які визначають пріоритетність реформи та зобов'язуються надати на її виконання необхідні ресурси [16].

Експерти Світового банку наголошують на важливому значенні у процесі здійснення реформ детального планування. Добре продуманий, прагматичний план із визначеними етапами, повинен визначати необхідний людський капітал, технічні інструменти та фінансові ресурси для отримання чітких результатів і бюджетного розгортання (рис. 1).

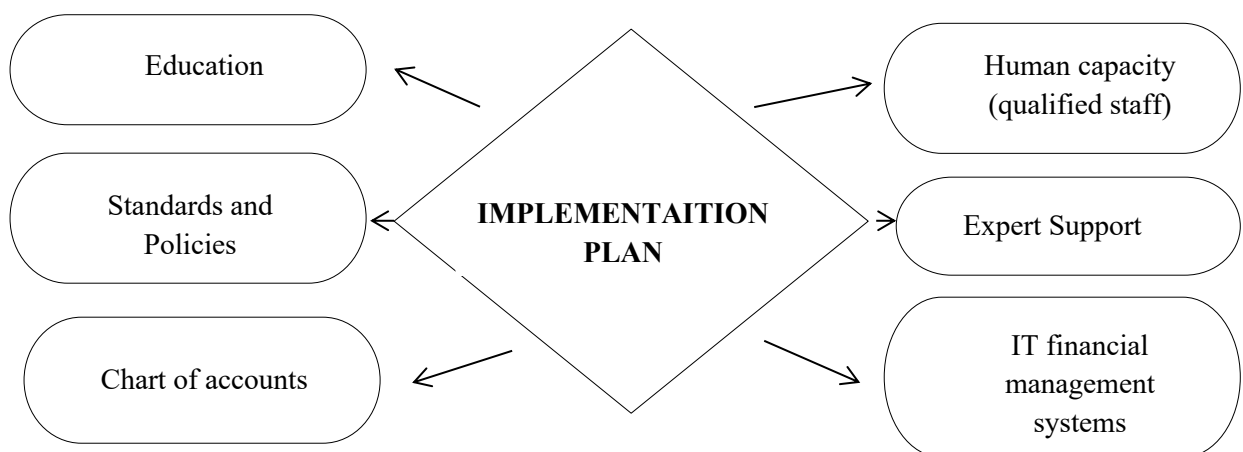

Рис. 1. Ключові блоки плану реформування бухгалтерського обліку у бюджетній сфері

Джерело: сформовано за даними [16]

Загалом, прийняті урядові стратегії стосовно реформації системи бухгалтерського обліку і управління державними фінансами, формально відповідають умовам планування, які прийнято на сучасному рівні, включаючи ризики, які здатні завадити успішному виконанню цих реформ.

Основні ризики, як визначається у стратегіях, пов'язані з ІТ-технологіями, обмеженим фінансуванням, недостатнім рівнем професійності. Загалом, перелік ризиків, визначений Стратегією модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності у державному секторі на період до 2025 року, перераховано у наступному порядку [10] :

- відсутність належної ІТ-інфраструктури та програмного забезпечення у суб'єктів державного сектору та обмеженість фінансових ресурсів для їх модернізації;
- недостатність фінансових ресурсів для здійснення заходів, передбачених цією Стратегією;
- відсутність (обмеженість) кадрового потенціалу, недостатній рівень професійної кваліфікації працівників бухгалтерських служб;
- недостатній рівень координації між заходами з реформування бухгалтерського обліку у державному секторі, державного фінансового контролю та зовнішнього аудиту.

Зрозуміло, що ризики, пов'язані з воєнними діями у відповідних стратегіях не розглядалися на момент їх прийняття, не розглянуті вони і зараз, коли руйнівна сила війни нівелює прогнозований потенціал розвитку, а значить і поглиблює усі можливі ризики.

Один з найсуттєвіших ризиків з перерахованих – це ризик обмеженості кадрового потенціалу, недостатній рівень професійної кваліфікації працівників бухгалтерських служб державного сектору. Це застереження уже стосується людського потенціалу (Human capacity, qualified staff) як наслідку освіти (Education) і джерел його розвитку.

Вирішенню саме цього питання створення системи освіти для формування кваліфікаційного потенціалу, у деякій мірі, ми бачимо в Плані заходів щодо модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року, де четвертим завданням є удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації працівників бухгалтерських служб.

Реалізація цього завдання передбачена шляхом розроблення програми навчання і підвищення кваліфікації та забезпечення проведення заходів щодо навчання та підвищення кваліфікації працівників Казначейства, працівників бухгалтерських служб головних розпорядників бюджетних коштів та фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування з питань застосування національних положень (стандартів). Індикатором виконання таких завдань, згідно указанного документа, є проведення конференцій, семінарів, тренінгів з бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності для головних розпорядників [10].

Отже, в Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку виділено проведення конференцій, семінарів, тренінгів з бухгалтерського обліку та складення фінансової звітності. Зрозуміло, що таких зусиль надто замало, щоб забезпечити значний людський потенціал, здатний до успішного реформування системи. Потрібна підготовка нової генерації фахівців, які володітимуть сучасними знаннями стосовно міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору, методичними і організаційними аспектами сучасної вітчизняної системи обліку і звітності і, звичайно, ІТ – технологіями.

Якраз у цьому контексті, у Плані заходів стосовно реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки, розкривається зміст розділу «Підвищення рівня професійної компетентності працівників фінансової системи». Так, пунктом 170

визначено утворення сучасного науково-освітнього закладу для підготовки кадрів для сфери публічних фінансів, а пунктом 171 - збільшення кількості програм дуальної освіти, що використовуються для підготовки кадрів для сфери публічних фінансів (Табл. 3).

Таблиця 3

Підвищення рівня професійної компетентності працівників фінансової системи на базі Державного податкового університету

Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Результат виконання	Строк виконання	Орієнтовний обсяг та/або джерела фінансування
170. Утворення сучасного науково-освітнього закладу для підготовки кадрів для сфери публічних фінансів	Мінфін	розпочато роботу Державного податкового університету та затверджено стратегію його розвитку	I квартал 2022 р.	у межах коштів державного бюджету, виділених для забезпечення функціонування зазначеного органу
171. Збільшення кількості програм дуальної освіти, що використовуються для підготовки кадрів для сфери публічних фінансів	Мінфін ДПС Держмитслужба Казначейство Держаудитслужба Держфінмоніторинг Державний податковий університет (за згодою)	збільшено кількість програм дуальної освіти та кількість студентів, які за ними навчаються; збільшено кількість центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів, які беруть участь у виконанні програм дуальної освіти	III квартал 2022 р.	у межах коштів державного бюджету, виділених для забезпечення функціонування зазначених органів, та в рамках міжнародної технічної допомоги

Джерело: розроблено на підставі [11]

У якості сучасного науково-освітнього закладу названо Державний податковий університет, стратегію розвитку якого було визначено у 2022 році. Отже КМУ у Плані заходів з реалізації Стратегії реформування

системи управління державним фінансами на 2022-2025 роки визначився з вищим закладом освіти, який буде базовим у підготовці фахівців фінансової системи, які повинні реалізувати себе як потужний кадровий людський потенціал, здатний подолати усі труднощі переходу до сучасної, визнаної на світовому рівні системи бухгалтерського обліку та звітності як ключового інструменту управління державним фінансами.

Однак, акцент у підготовці фахівців зосереджується тільки на дуальній освіті, на збільшенні кількості освітніх програм дуальної освіти, збільшення кількості студентів, які навчатимуться на цих програмах.

На сайті Державного податкового університету на сьогодні розміщено три програми дуальної освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти [17]:

- спеціальність 071 Облік і оподаткування, освітньо-професійна програма «Державний аудит; судово-економічна експертиза у фінансових розслідуваннях»;
- спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування, освітньо-професійна програма «Фіскальне адміністрування»;
- спеціальність 073 Менеджмент, освітньо-професійна програма «Менеджмент митної справи».

Запропоновані освітні програми жодним чином не охоплюють у повній мірі тих викликів, на які повинні відповідати сучасні реформи у частині фундаментальної підготовки фахівців з компетентностями, придатними для формування фінансової звітності за IPSAS, для проведення порівняльного аналізу національної системи обліку і звітності та міжнародних стандартів для державного сектору, а також для проведення аналізу ефективності впровадження реформи управління державними фінансами. Ці компетентності затребувані уже сьогодні, адже вже зараз Україна отримує і потребує збільшення міждержавної фінансової допомоги

для відновлення зруйнованої інфраструктури, соціальних, культурних і освітніх об'єктів, відновлення людського потенціалу.

Ще однією дивною обставиною, якими характеризується сучасний стан інформаційного забезпечення, це доступ до інформації на сайті Міністерства Фінансів, на яке покладено відповідальність за методологію бухгалтерського обліку. Проблема полягає у недоступності перекладених українською мовою МСБОДС (IPSAS). Дані стандарти простіше знайти на сайті розробника IFAC.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведені дослідження стосовно застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі показують існування певних застережень у досягненні таких перспектив найближчим часом, оскільки в стратегічних урядових документах розглядається тільки національна система бухгалтерського обліку, що базується на міжнародних стандартах. Ситуація ускладнюється існуючими обставинами війни і падінням економічних показників, що зменшує можливості фінансування будь-яких реформ.

Досвід інших країн показує, що впровадження міжнародних стандартів, або максимальне наближення до них, зокрема, застосування фундаментального принципу нарахування, значною мірою сприяють зростанню ефективності управління державними фінансами та зростанню довіри до публічних структур, що є дуже важливим для України на сучасному етапі, оскільки мова йде про отримання реальних можливостей залучення фінансових потоків, які здатні забезпечити реальне відновлення економіки держави.

Ключовим фактором успішності будь-яких реформ є кваліфікований людський потенціал, підготовку якого держава мала розпочати на самому початку прийняття будь-яких стратегій реформації системи обліку і звітності як основи управління державними фінансами.

Для реалізації урядових стратегій та наближення національної системи бухгалтерського обліку і звітності у публічному секторі до найбільш досконалих міжнародних стандартів, необхідна підготовка нової генерації фахівців, які володітимуть сучасними знаннями стосовно міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору, методичними і організаційними аспектами сучасної вітчизняної системи обліку і звітності і, звичайно, ІТ – технологіями. Ці компетентності затребувані уже сьогодні, адже вже зараз Україна отримує і потребує збільшення міждержавної фінансової допомоги для відновлення зруйнованої інфраструктури, соціальних, культурних і освітніх об'єктів, відновлення людського капіталу.

У подальших дослідженнях необхідно акцентувати увагу на максимальному наближенні національної системи бухгалтерського обліку у державному секторі до вимог міжнародних стандартів IPSAS. Створення національної системи, яка б відповідала усім вимогам міжнародних стандартів суттєво сприятиме отриманню фінансових інвестицій, міжнародної фінансової допомоги, прийнятних кредитів міжнародних фінансових структур, фінансові потоки від яких будуть спрямовуватися на здійснення реформ та подальшої відбудови зруйнованої війною економіки держави.

Література

1. Жирій К. Всесвітній банк погіршив прогнози зростання ВВП України на 2023 рік. Уніан. 2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/svitoviy-bank-pogirshiv-prognoz-zrostannya-vvp-ukrajini-v-2023-roci-12207984.html> (дата звернення: 10.05.2023)
2. Зубілевич С. Я., Позняковська Н. М. Нові стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі України: проблеми запровадження.

- Вісник НУВГП. 2016. Випуск 2 (74). С. 61-71. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/5775/1/Ve747%20%D0%B7%D0%B0%D1%85.pdf> (дата звернення: 10.05.2023)
3. Канєва Т., Шевченко С. Стан і перспективи розвитку обліку в державному секторі України. Вісник КНТЕУ. 2010. №5. С. 33-40.
 4. Свірко С.В. Загальні положення порядку складання фінансової звітності в секторі державного управління відповідно до МСБОДС. Формування ринкової економіки. 2010. № 23. С. 470-486. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/14713753.pdf> (дата звернення: 10.05.2023)
 5. Сушко Н. Класифікація надходжень і витрат в процесі казначейського обслуговування державного бюджету в умовах євроінтеграції. Scientific Journal «Science Rise». 2016. № 2/1(19). С. 47-54.
 6. Титикало В. С. Трансформація фінансової звітності бюджетних установ відповідно до МСБОДС: ав. дис.. кандидата екон. наук: 08.06.04. Житомир, 2017. 21 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6202/Tytykalo.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 10.05.2023)
 7. Про схвалення Стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. Схвал. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2007 р. № 911-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.05.2023)
 8. Про Стратегію розвитку системи управління державними фінансами. Затв. розпорядженням КМУ від 1 серпня 2013 р. № 774-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.05.2023)
 9. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її

- реалізації : Розпорядження КМУ від 29 грудня 2021 р. № 1805-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.05.2023)
10. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 № 437-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80#n7> (дата звернення: 10.05.2023)
11. План заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки. Затв. КМУ від 29 грудня 2021 р. № 1805-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#n374> (дата звернення: 10.05.2023)
12. International Public Sector Accounting Standards Board. Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. 2021 edition. Volume 3. International Federation of Accountants. 2021. 872 p. URL: <https://www.ipsasb.org/publications/2021-handbook-international-public-sector-accounting-pronouncements> (дата звернення: 10.05.2023)
13. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в державному секторі. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja> (дата звернення: 10.05.23)
14. International Public Sector Accounting Standards Board. URL: <https://www.ipsasb.org> (дата звернення: 10.05.2023)
15. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. № 40. Ст.365. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 10.05.2023)
16. Benefits of Accrual Accounting in the Public Sector. URL: <http://surl.li/hetkh> (дата звернення: 10.05.2023)

17. Дуальна освіта. Державний податковий університет. URL:
<https://dpu.edu.ua/uk/dualna-osvita> (дата звернення: 10.05.2023)

References

1. Zhyrii K. Vsesvitnii bank pohirshyv prohnozy zrostannia VVP Ukrainy na 2023 rik. Unian. 2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/svitoviy-bank-pogirshiv-prognoz-zrostannya-vvp-ukrajini-v-2023-roci-12207984.html> (Accessed on 10.05.2023)
2. Zubilevych S. Ya., Pozniakovska N. M. Novi standarty bukhhalterskoho obliku u derzhavnomu sektori Ukrainy: problemy zaprovadzhennia. Visnyk NUVHP. 2016. Vypusk 2 (74). S. 61-71. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/5775/1/Ve747%20%D0%B7%D0%B0%D1%85.pdf> (Accessed on 10.05.2023)
3. Kanieva T., Shevchenko S. Stan i perspektyvy rozvytku obliku v derzhavnomu sektori Ukrainy. Visnyk KNTEU. 2010. №5. S. 33-40.
4. Svirko S.V. Zahalni polozhennia poriadku skladannia finansovoi zvitnosti v sektori derzhavnoho upravlinnia vidpovidno do MSBODS. Formuvannia rynkovoï ekonomiky. 2010. № 23. S. 470-486. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/14713753.pdf> (Accessed on 10.05.2023)
5. Sushko N. Klasyfikatsiia nadkhodzhen i vytrat v protsesi kaznacheiskoho obsluhovuvannia derzhavnoho biudzhetu v umovakh yevrointehratsii. Scientific Journal «Science Rise». 2016. № 2/1(19). S. 47-54.
6. Tytykalo V. S. Transformatsiia finansovoi zvitnosti biudzhetnykh ustanov vidpovidno do MSBODS: av. dys.. kandydata ekon. nauk: 08.06.04. Zhytomyr, 2017. 21 s. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6202/Tytykalo.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Accessed on 10.05.2023)

7. Pro skhvalennia Stratehii zastosuvannia mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti v Ukraini. Skhval. rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 zhovtnia 2007 r. № 911-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2007-%D1%80#Text> (Accessed on 10.05.2023)
8. Pro Stratehiiu rozvytku systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy. Zatv. rozporiadzhenniam KMU vid 1 serpnia 2013 r. № 774-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-%D1%80#Text> (Accessed on 10.05.2023)
9. Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy na 2022-2025 roky ta planu zakhodiv z yii realizatsii : Rozporiadzhennia KMU vid 29 hrudnia 2021 r. № 1805-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text> (Accessed on 10.05.2023)
10. Stratehiia modernizatsii systemy bukhhalterskoho obliku ta finansovoi zvitnosti v derzhavnomu sektori na period do 2025 roku. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.06.2018 № 437-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80#n7> (Accessed on 10.05.2023)
11. Plan zakhodiv z realizatsii Stratehii reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy na 2022-2025 roky. Zatv. KMU vid 29 hrudnia 2021 r. № 1805-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#n374> (Accessed on 10.05.2023)
12. International Public Sector Accounting Standards Board. Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. 2021 edition. Volume 3. International Federation of Accountants. 2021. 872 p. URL: <https://www.ipsasb.org/publications/2021-handbook-international-public-sector-accounting-pronouncements> (Accessed on 10.05.2023)

13. Normatyvno-pravove zabezpechennia bukhholderskoho obliku v derzhavnomu sektori. Ministerstvo finansiv Ukrainy. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja> (Accessed on 10.05.23)
14. International Public Sector Accounting Standards Board. URL: <https://www.ipsasb.org> (Accessed on 10.05.2023)
15. Pro bukhholderskyi oblik i finansovu zvitnist v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 16.07.1999 r. №996. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 1999. № 40. St.365. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed on 10.05.2023)
16. Benefits of Accrual Accounting in the Public Sector. URL: <http://surl.li/hetkh> (Accessed on 10.05.2023)
17. Dualna osvita. Derzhavnyi podatkovyi universytet. URL: <https://dpu.edu.ua/uk/dualna-osvita> (Accessed on 10.05.2023)